

REHTORIN TERVEHDYS, Tauno Kekäle

Vaasan ammattikorkeakoulun lukuvuoden 2010 -2011 avajaiset torstaina 2.9.2010 klo 15.00

Arvoisat kuulijat

Mina damer och herrar

Ladies and Gentlemen

Tullessani Vaasan ammattikorkeakoulun rehtoriksi tänä kesänä sain taas muutaman vuoden tauon jälkeen tilaisuuden tarkastella ammattikorkeakoulun olemusta korkeakoulujen kentässä. Ammattikorkeakoululain mukaan ”tehtävämme on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin.” Lisäksi työelämän kanssa tulee toimia yhteistyössä ”erityisesti omalla alueella”. Lain lukemisen jälkeen otin tehtäväkseni muistuttaa itseäni siitä, millainen oma alueemme on.

Vaasan seudulla työelämä on poikkeuksellisen teollisuusvaltaista: kun Suomessa keskimäärin kaikista työpaikoista teollisuudessa on noin 17 prosenttia, on Pohjanmaan liiton alueella teollisuuden työpaikkoja noin 24,5 prosenttia eli vajaat 18.000 ihmistä. Terveys- ja sosiaalialan ja muiden palveluiden työpaikkoja on suunnilleen saman verran kuin muuallakin maassa. Pankki- ja vakuutusalan sekä logistiikan työpaikkoja on puolestaan vähemmän. Tämä seutu siis pitkälti elää teollisuudestaan, erityisesti Pohjoismaiden suurimmasta energiateollisuuden keskittymästä.

Tekniikan aloilla, erityisesti Vaasan alueella on työvoiman tarve taloussuhdanteista riippumatta säilynyt perinteisesti hyvänä. Alueen energia-alan kansainvälisten suuryritysten ja niiden alihankkijoiden suhdannenäkymät ovat kasvussa, ja ne tulevat edelleen tarvitsemaan laaja-alaisesti korkeakoulutettua työvoimaa. Nykyisten noin 4.000 vaasalaisteollisuudessa työskentelevän korkeakoulutetun - joista varsin suuri osa on AMK- tai opistoinsinöörejä - määrän arvellaan kasvavan jopa puolella viiden vuoden kuluessa. Energiakeskittymän yritykset työllistävät merkittävästi myös liiketalouden alan korkeakoulutettuja, ja heidänkin tarpeensa kasvane, ei tosin aivan tekniikan aloja vastaavassa suhteessa.

Tukeakseen näitä osaamistarpeita ja seudun hyvinvointia sekä vahvistaakseen omaa kilpailukykyään korkeakoulusektorilla Vamk tulee seuraavan kahden vuoden aikana panostamaan voimakkaasti energiatekniikkaan koulutuksessaan. Tekniikan alan kiinnostavuuden kohentamisen ohella pyrimme edistämään erilaisin keinoin koko ammattikorkeakoulun tunnettuutta. Mahdollisia keinoja ovat muun muassa laajennettu markkinointiviestintä opiskelijahankinnassa ja opetushenkilöstön työelämäyhteyksien lisääminen aluevaikuttavuuden tehostamiseksi. Vaasan ammattikorkeakoulun näkyvyyden lisääntyminen koituu kaikkien koulutusalojemme hyödyksi, sillä teollisuuden työvoiman – eli kansantajuisemmin asukkaiden - kasvu edellyttää koko seudun infrastruktuurin menestystä, kuten kaupan ja sosiaali- ja terveysalan palveluita.

Mina damer och herrar

Jag har börjat den 1.8. som rektor på Vasa yrkeshögskola samt verkställande direktör på upprätthållarbolaget. Jag har känt mig mycket varmt välkommen och jag gratulerar mig själv för att jag accepterade att komma till Vamk. Under åren som jag har arbetat på Vasa universitet och utvärderat andra yrkeshögskolor i Finland har jag alltid tyckt att Vamk är en högklassig undervisnings- och utvecklingsorganisation. Denna bild har förstärkts under de här första veckorna.

Det finns naturligtvis många utmaningar. Vasa yrkeshögskola utbildar mångbranschiga specialister till vår regions behov. I fortsättning strävar vi till att ta en större roll i vårt verksamhetsområde, där det finns Nordens största koncentration av energiteknologi. Det är av yttersta vikt att vi gör vår del att förstärka och stöda detta kluster som anställer cirka 10 000 proffs och skapar välfärd till hela regionen. Således kommer vi speciellt att öka våra ansträngningar inom energisektorn. Naturligtvis får hela yrkeshögskolan nytta av dessa satsningar. Förutom detta kommer vi att satsa på ytterligare internationalisering av vår verksamhet samt att utveckla vidare samarbetet med Vasa universitet.

Opetus- ja kulttuuriministeriön virkamiesten viimeviikkoisen vierailun aikana puhuimme paljon mittakaavaeduista. Tuotantotalouden teoriassa suuruus tosiaan aina tuottaa kustannustehokkaampaa toimintaa, mutta vain jos markkinat ovat rajattomat. Suomessa näin ei ole. Ministeriön edustajat olivatkin sitä mieltä, ettei korkeakoulujen yhdistäminen – josta niin ikään on paljon puhuttu ja kirjoitettu - ole mikään itsetarkoitus, vaan kaikki innovatiiviset ratkaisut tehostaa korkeakoulutusta ovat mahdollisia.

Vaasan ammattikorkeakoulun ratkaisumalli perustuu yhteen kampukseen, jossa kahdentuhannenviidesadan opiskelijan korkeakoulun kirjastossa käy nyt kaikkien vaasalaisten korkeakoulujemme kaksitoistatuhatta opiskelijaa eli tiedekirjasto Tritoniassa. Tätä ei olisi helppo toteuttaa allianssirakenteilla. Itse en heti usko, että Joensuun yliopiston opiskelijat käyttäisivät juridisesta yhdistymisestä huolimatta Kuopion yliopiston kirjastoa oppimisympäristönään, välimatkaa kun kertyy toistasataa kilometriä. Vaasan yliopiston ja muiden Vaasan korkeakoulujen kanssa tiedekirjasto Tritonian lisäksi vakiintunutta yhteistyötä ovat mm. tekniikan tutkimus- ja koulutuslaboratorio Technobothnia ja työn alla oleva sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja tutkimuskeskus Medibothnia. Vaasan yliopiston kanssa teemme lisäksi yhteistyötä muun muassa avoimessa korkeakouluopetuksessa sekä langattoman tietoverkon ja yhteisten kiinteistöpalveluiden hyödyntämisessä.

Tulevaisuuden visionamme voisi olla korkeakoulujemme lähiyhteistyöllä toteutuvien suuruuden etujen ulottaminen mahdollisimman moniin Vaasan ammattikorkeakoulun ulkoihin ja sisäisiin palveluihin. Vuoden 2011 aikana uusia avauksia Vaasan yliopiston kanssa ovat mahdollisesti laajempi yhteistyö aikuiskoulutuksessa ja hanketoiminnassa sekä henkilöstön ja opiskelijoiden informaatio- ja kommunikaatioteknologian palveluissa. Koulutusohjelmamme säilyttämme edelleen ammattikorkeakoululain hengen mukaisesti omaleimaisina. Lisäksi Tekniikan kampus- ja Merikampus-konseptien sekä sosiaali- ja terveystieteiden koulutus- ja tutkimuskeskus Medibothnian kehittämistä jatketaan yhdessä muiden korkeakoulujen kanssa.

Seikka, johon ammattikorkeakoulujen yhdistäminen voisi ehkä vaikuttaa, on koulutusohjelmien oppiainesisältö. Pohjalaisammattikorkeakoulujen toiveissa ei välttämättä ole koulutusohjelmien raju karsinta, eikä yhdistymisiäkään nähdä tarkoituksenmukaisena keinona. Rehtorit ovat sopineet siitä, että koulutusohjelmakohtaiset yhteistyöryhmät aloittavat uudelleen työnsä koulutusten sisältöjen miettimiseksi. Tavoitteena on, että Vaasan, Seinäjoen sekä Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakouluilla tulee olemaan omien alueidensa tarpeisiin vastaavat, omaleimaiset profiilit. Tällä tavoin erikoistumalla voidaan meilläkin terävöittää tarjontaa, mutta toisaalta voitaisiin ainakin sosiaali- ja terveysaloilla tehdä jopa uusia yhteistyön avauksia. Tämä vuoropuhelu tulisi olla käytyä vuodenvaihteeseen mennessä, jotta tarvittavia toimenpiteet voidaan liittää osaksi strategiatyötämme.

Vår vision kunde vara att skapa volymfördelar genom samarbete med "grannhögskolorna" i så många av våra interna och externa serviceenheter som möjligt. Naturligtvis kommer vi att se till i vårt samarbete med Vasa universitet att Vamks utbildningsprogram förblir klart yrkesorienterat och säregna. Under nästa år finns det preliminära planer att utöka samarbetet i bland annat projektverksamhet, vuxenutbildning, och informations- och kommunikationsteknologitjänster. Vi fortsätter också utvecklingen av Havscampus, Teknikcampus samt Medibothnia koncepterna i samarbete med de andra Vasahögskolorna.

Ladies and Gentlemen

All the activities that take place in Vaasa are by their very nature more international than in other locations in Finland, at least to the extent that nearly everybody gets to speak at least three languages on the city streets. In VAMK, there is a nationally-noticeably big number of exchange students and also the amount of degrees taken by students with foreign origin is among the highest in the country. Paradoxically, according to the criteria used by our Ministry of Education and Culture, our university is among the weakest in the country in study credits given in English. Increasing the amount of study credits in English will mean both more foreign students and a bigger proportion of courses given in English in our programmes. Also, we need to improve the international mobility of our staff. In order to succeed in highly sought-after global education markets we need to focus on quality in our international partnerships and actions. Therefore, we will put our efforts in few areas in China, Africa and the Balkan states.

Olemme strategiassamme ilmoittaneet haluavamme olla läntisen Suomen energisin, vetovoimaisin ja kansainvälinen ammattikorkeakoulu. Strategia on asiapaperi, joka ohjaa organisaatiossa tehtäviä keskeisiä valintoja ja kertoo sidosryhmillemme mitä aiomme tehdä. Strategia ei kuitenkaan ole itse itseään toteuttava profetia. Kaikki muutkin läntisen Suomen korkeakoulut pyrkivät eittämättä energiseen, kansainvälisyyteen ja vetovoimaisuuteen - muun Suomen korkeakouluista nyt puhumattakaan.

Etenemismallimme tulee olla suunnilleen sama kuin olympialaisiin valmistauduttaessa. Jos haluamme olla jotain enemmän kuin muut, tulee meidän tehdä kovemmin töitä ja panostaa suhteessa enemmän. Lahjakkuudella on tietysti oma osansa menestyksessä, mutta nykyisin tämä osa on todella pieni, eikä pelkästään sen varaan voi laskea menestystä - muutoin kuin enintään piirikunnallisella tasolla.

Toivottaessani näin tervehdykseni päätteeksi hyvää alkavaa lukuvuotta en toivota leppoisia päiviä enkä sitä että voimme alkaa jo nyt paistatella omassa erinomaisuudessamme. Sen sijaan toivotan sekä henkilöstölle, opiskelijoille että sidosryhmillemme työntäyteisiä päiviä strategian toimeenpanossa - samalla toivoen, että saamme yhdessä kokea myös onnistumisen riemua.

Toivotan hyvää alkanutta lukuvuotta!

Jag önskar ett framgångsrikt läsår!

I wish you all a very successful Academic Year!